

KONTAKTPOSTEN

Nr4/2005

Medlemsblad for Møre og Romsdal Døveforening

Årgang 35

Møre og Romsdal Døveforening,

Storevågen 75, 6020 Ålesund.

Org. nr: 971 572 159

Teksttelefon 70 14 62 64

Vanlig telefon: 70 14 04 35

Telefaks: 70 15 41 69

E-post: mrdovf@norpost.net

Leder:

Lorents Ness,
Røsslyngveien 2C,
6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 31 84

SMS: 980 56 757

Deltidsansatte:

Daglig leder:

Leif Gunnar Kvernberg

Velferdssekretær:

Elisabeth Kolvik

E-post: velfsekr@norpost.net

Underavdelinger:

Ålesund Døves Aktivitetsklubb

Leder: Jo Arve Furland

Janbakkane

6230 Sykkylven

Teksttelefon: 70 25 34 05

Ålesund Døves Bridgeklubb

Leif Gunnar Kvernberg,

Myrdalsveien 16,

6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 49 44

Romsdal Døvblittseksjon

Leder: Bjørg Halås,

Torbjørnsvei 5,

6429 Molde

Teksttelefon: 71 25 34 42

Grupper/Utvalg:

Pensionistgruppa

Leder: Erling Fylling,

Nymarkvn 35,

6030 Langevåg

Teksttelefon: 70 19 31 91

Andre:

Døves Menighet

Leder: Tone R. Elvenes,

Skjong,

6050 Valderøy.

Teksttelefon: 70 18 20 62

FRA "HAVETS FESTBORD" PÅ DØVESENTERET

Julebord

Julebordet blir i år lagt til Scandic hotell i Ålesund lørdag 10. desember, etter ønske fra mange samt også fra en del som var med på "Havets Festbord" på Døvesenteret i høst.

Prisen for å delta på julebordet blir kr. 495,-

For de som ikke kommer seg hjem samme natt grunnet ferger og manglende transport vil foreningen gi tilskudd til overnatting slik som tidligere år.

Priser på overnatting er følgende:

Dobbeltrom kr. 180 per person

Enkeltrom kr. 180 + 160 (enkeltromstillegg) = 340 per person

Vi dekker ikke reiseutgifter denne gangen.

Dersom det er stor nok interesse prøver vi å organisere transport med maxidrosje fra Ålesund til Magerholm–Langevåg. Dette kommer vi tilbake til senere.

Vi må denne gang ha tidlig påmelding for vi er svært usikker om vi får nok deltakere denne gang.

Fristen for bindende påmelding settes til 10. november.

Send mail, faks, brev eller tlf til kontoret. Adresser finner dere på 1. side av Kontaktposten. Det henger også oppslag på Døvesenteret

Mer informasjon får dere ved å kontakte daglig leder Leif Gunnar

Helgen 28.– 30. oktober reiser Fritidsklubben på tur til Badeland i Kristiansund. Turen blir gjennomført ved hjelp av tilskudd fra Barne og Ungdomsutvalget som tildeler midler fra Frifond etter søknad fra foreningene.

Til nå er påmeldt 7 familier og de fleste har ankomst fredag. Det legges opp til mye bading i det nye Badeland.

Fra internet:

*Atlanterhavsbadet, Kristiansund
Atlanterhavsbadet åpnet i sommer, og er det nyeste tilskuddet på badelandfronten i Norge. 77 meter klang og ti meter høy sklie skal nok sikkert få vrent høstdepresjonene ut av deg. Her er også dampbadstu, bølgebasseng, treningscenter mm.*

BRUK AV TOLK PÅ TOSPRÅKLIGE ARBEIDSPLASSER.

Små klipp fra Tolkeavisen

Tolkeavdelingen på Rycon informerer om sitt arbeide: 100 døve er ansatt på 4 store arbeidsplasser i Oslo.: Conrad Svendsen Senter, Vetland skole, Skullerud Voksenopplæring og Rycon AS.

Rycon AS åpnet sin tolkeavdeling i januar 2000. Første året var en prøveordning, med til sammen 4 tolker på fulltid. Pr 2005 har avdelingen 10 tolker ansatt i full stilling. Aldri har vi hatt så mye å gjøre, sier de.

Vi ønsker at terskelen skal være lav for å ta kontakt med oss. En avdeling har også bestilt tolk når møtet går på tegnspråk, for å oversette til norsk for nyansatte.

Tolkehjelp på arbeidsteder som selv behersker tegnspråk i større eller mindre grad, behøver en mer skreddersydd tolkehjelp. For vi ønsker ikke at tolkehjelp skal benyttes der det strengt tatt ikke trengs.

4000 døve bruker tegnspråk her i landet. Kanskje 10 ganger så mange hørende kan språket, men bruker det for lite.

Når møtene går på talespråk, blir det døve deltakerne passivisert fordi de ikke hører norsk tale. Når møtet går på tegnspråk, blir noen av de hørende passivisert fordi de ikke kan tegnspråk.

Det er en viktig forskjell her, hørende kan lære seg tegnspråk, men døve kan ikke lære seg å høre !

DØVES KULTURDAGER I TØNSBERG ble arrangert i helgen 14.-16. oktober. Fra vårt fylke var ca 10 personer der. Totalt deltok ifølge arrangøren ca 600 deltakere.

Kulturdagene ble greit gjennomført uten de store problemer slik jeg så det og fikk opplyst av arrangøren.

Mye av opplegget var likt tidligere år. Nye denne gang var det var satt av tid på lørdag til Workshop på lørdag mellom kl. 9.00—11.00. Temaene der var bl. annet: salsa, linedance, sjonglering, Street hip hop, bridge, fingermat, døvhistorisk vandring, kalligrafi, yoga, kreativt tegnspråk, diskusjonsgruppe, akvarellmaling.

Interessen var ulik, jeg fikk inntrykk av danseverkstedene var veldig populære.

Der var også lagt opp til utstilling og her var det stor deltagelse fra mange ulike institusjoner innen døvarbeidet og også fra andre.

Fredag kveld var satt av til teaterforestillinger fra ulike foreninger og andre. Skal jeg si noe til dette så ble det noe langdrygt og burde vært strammet inn litt på timeplanen. Her var det lagt opp til avstemming om publikumsprisen, og den gikk til Nedre Gausen skole.

Lørdag var det proffenes tur til å vise teater. Først ute var Teater Manu med "Den standhaftige tinnsoldat"

Senere på ettermiddag kom Tyst Teater fra Sverige og viste "Natten er dagens mor" Lørdag kveld var det fest på hotellet til levende dansemusikk.

Søndag ble avsluttet med en historisk vandring med fokus på vikinghistorie og tur til Slottsfjellet. Der var det også en friluftsgudstjeneste. Hele helgen ble velsignet med et nydelig høstvær og det hjelper på trivselen også.

Som sikkert mange har fått med seg, så står vår forening som arrangør av Kulturdagene i 2006. Datoen vi har valgt er 13.-15. oktober i Ålesund.

Vi får håpe vi klarer å være kreative å komme med mange nye innslag. Det er nå vi skal brette opp ermene og begynne å jobbe. Her vil det kreves en innsats av mange for at gjennomføringen skal bli vellykket.

Ellers lar vi bildene fra Tønsberg fortelle mer:

Tre Møre-deltakere som venter på toget til Tønsberg

Fra Standup-forestillingen fredag kveld

En av de som deltok på kunstutstillingen

Vi fikk med oss den spennende kampen mellom Start og Ålesund også. Her var det drama for alle pengene.

PROSJEKTARBEIDET I FORENINGEN

Møre og Romsdal Døveforening har sendt inn søknad til stiftelsen "Helse og Rehabilitering" om midler til et prosjekt i 2006 på kr 182.000.- Rammebeløpet er beregnet til kr 192.000.-

Tema : "Døve barns forbilde" Vi får medhjelpere fra Møller Kompetansesenter og Teater Manu.

Prosjektleder blir Velferdssekretæren.

Nordvestlandets Foreldrelag for hørselshemma er samarbeidspartner.

Målgruppa er døve barn og ungdom som bor i Møre og Romsdal fylke.

Målsetting: Økt kunnskap på området for barn og foreldre.

Målets betydning er at døve barn og ungdom skal bli bevisst sin egenverdi og finne sin identitetstilknytning.

I styringsgruppa sitter: Styret i Møre og Romsdal Døveforening. Prosjektgruppa består av : Døvekapellane, Velferdssekretæren og far til et døvt barn, Johan Roppen. Kontaktperson: Audiopedagog Åsta Vasstrand. I tillegg flere andre medhjelpere.

Planen er å inkludere de fleste samlingene inn i allerede eksisterende samlinger, som samlingen i Volsdalen menighetshus 4. januar 2006 og videre samlingen på Fjellsetra 5. – 7. mars. Utflukt i juni og høstsamlingen sammen med foreldrelaget.

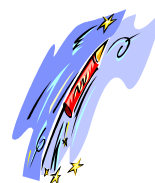
For at alle planene skal bli virkelighet, må vi først vente på svar fra "Helse og Rehabilitering" om de går god for søknaden sammen med mange andre søknader de får inn fra hele landet.

Vi venter i spenning på kunngjøringen fra Helse og Rehabilitering 22. november om hvem som har fått tilskudd.

NYTTÅRSFEST PÅ DØVESENTERET??

Noen ønsker å lage til fest på Døvesenteret for å feire overgangen til 2006.

Før de begynner å planlegge festen må vi ha litt oversikt om noen vil være med

Vil du delta kan du ta kontakt med daglig leder Leif Gunnar enten på mail, faks eller tlf.

Adresser finner du på side 1 i bladet.

GRATULERER

til Kjell Olav Olsen som fyller 60 år 12. november

TEGNSPRÅK – SNART OFFISIELT NORSK SPRÅK ?

Utklipp fra Tolkeavisa ved Torunn Kvarme Aurstad.

Hva vil det bety i praksis om tegnspråket blir offisielt ?

Bortsett fra rent praktiske forandringer som dette kan føre til, som aktiv deltakelse av tegnspråkbrukere i samfunnslivet, har dette en viktig funksjon: Å markere en gang for alle at norsk tegnspråk er et norsk minoritetsspråk og dermed del av den norske kulturarven.

Mange av oss som jobber med tegnspråket til daglig, kjenner oss godt igjen i det som skrives om at tegnspråket ikke er internasjonalt.

Tror ikke jeg har møtt en eneste hørende utenfor fagfeltet som ikke har vært overrasket over at tegnspråk ikke er internasjonalt.

Heldigvis er det noe man lett kan avkrefte.

I tillegg ser vi en utvikling til det positive: folk vet mer om tegnspråk nå, enn for noen år siden.

Så er det opp til departementet og politikerne å få klar resultatet av utredningen klar. Slik at tegnspråket blir et offisielt norsk språk. Slike prosesser tar tid, men den dagen det skjer, blir nok et stor dag innenfor norsk språkhistorie og ikke minst tegnspråkhistorie.

DATAKURS

Til alle dere som har meldt dere på datakurset i høst, vi må bare beklage, vi kommer ikke i gang i år. Håper vi kan starte etter nyttår. Det har vært for mye annet å gjøre, slik at planleggingen ikke er kommet i gang. Håper vi kan møtes en kveld på Døvesenteret og diskutere hvordan vi skal legge opp kurset. Jeg ser av listen at det er veldig ulikt nivå når det gjelder erfaring med data fra før.

Leif Gunnar

Stevne i Gloppen

Det årlige sammenkomsten med Bergen Døvesenter og døve i Sogn og Fjordane ble denne gang lagt til det noe uvanlige tidspunktet 16. 18. september. Dette skyldes at Hauglandssenteret som opprinnelig var valgt måtte annullere kontrakten med oss og Bergen Døvesenter fikk problemer med å finne alternativt sted . Derfor ble Gloppen hotell i Sandane valgt til dette tidspunktet.

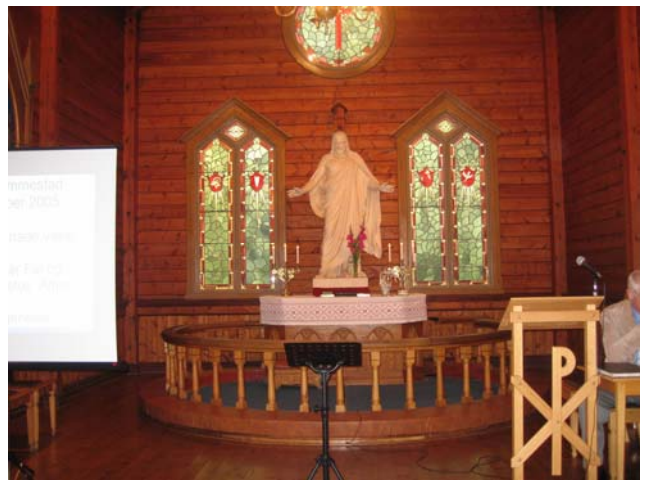
Stedet var flott og en hyggelig betjening der gjorde alt for at vi skulle trives på hotellet. Været denne helgen var ikke av det beste, mye grått og en del regn, uten at det klarte å ødelegge den hyggelige stemningen når vi møtes til den årlige samlingen.

Totalt møtte 50 personer opp. Dette er noe mindre enn tidligere år. Bergenserne kom i leid buss mens vi som tidligere kjørte i egne biler.

Ankomst var fredag kveld og hotellet ordnet med nydelig middag til alle. Etterpå var det koseprat med "Hei på deg" takk for sist" og alt det der når gamle venner møtes igjen. Lørdag var det lagt opp til ulike utflukter i området. Noen valgte golf, mens andre var innom et gårdsbruk som solgte antikke ting. Mye rart å få kjøpt der, men noen synes prisene var høye.. andre oppdaget at de hadde lignende ting i eget hus og fikk "prissatt" gjenstanden sin. Lørdag kveld var det samling på hotellet med ulike annen underholdning ledet av deltakere fra den nylig oppstartede ungdomsklubben i Bergen.

Her var mange flotte ungdommer og dette lover godt for fremtiden til døveorganisasjonen.

Søndag var det gudstjeneste i Gimmestad kirke, ledet av våre prester i fellesskap. Etterpå var det lunsj på hotellet før avreisen hjemover. Så sier vi vel møtt til ny samling i august 2006. Vår forening skal da finne sted og det jobbes med det nå.

Som mange har fått med seg: det har vært mye omtalt i andre medier (tv og aviser) om fotballtolking på Color Line Stadion. Vi har bedt en av deltakerne fortelle litt om dette:

FOTBALLTOLKING

På Color Line Stadion i Ålesund har det vært fotballtolking for døve helt fra åpningskampen 16. april og til nå. På S-feltet er det reservert 10 faste plasser for oss døve, og vi er glade for at folk som jobber på Color Line Stadion (CLS) og tolketjenesten har gjort det mulig for at det ble ordnet et slikt tolketilbud.

På fotballkamper får vi vite hva som blir sagt av kommentatorer på stadionene, fra sanger som Stormen synger og resultater fra andre kamper i tippeligaen.

Gjennomsnittlig på hver hjemmekamp så har det vært ca 8-10 døve men sist hjemmekamp 2. oktober måtte det reserveres 23 plasser, som er ny rekord. Blant de 23 var det 4 barn. Siste hjemmekamp for sesongen blir 23. oktober mot Lyn. Kan vi slå den siste rekorden med antall døve med familie? Heia Aafk!

Foto og tekst av Kirsti Fylling Lefstad.

Her ser vi noen av døve deltakere riktig antrukket i klubbens farger

Arild Berstad tolker, omgitt av røyk og lys

DØVES DAG

En svært vellykket Døves Dag ble arrangert ved stand på Moa lørdag 24. september.

Standen var samme sted som i fjor. En bra plass, der mange går forbi.

De som stilte var Tove og Jørn med barna som også var flinke å hjelpe til. Lorents og Elisabeth og i tillegg 2 fra Tolketjenesten: Sissel Humbersteth og Christen Iversen.

Mye folk på Moa denne dagen og veldig mange stoppet for enten å kjøpe t-skjorter eller de populære gummi armbåndene med skriften "tegnspråk" på. Disse armbåndene gikk unna som varmt hvetebrød!

Det ble solgt 125 armbånd i løpet av de 3 timene vi stod der. Også noen t-skjorter ble solgt.

Det kom inn nesten 3.500 kr på de 3 timene, et overraskende bra resultat!

Som en konklusjon ser vi for oss storskjerm med framvisningen av tegn til neste år, da det ble ganske usynlig med en liten pc skjerm. Og få personer kom for å titte på den, utenom de som ble huket og geleidet bort til pc'n.

Alt i alt en trivelig Døves Dag.

VELFERDSSEKRETÆRENS BESØKSTJENESTE

Noen som ønsker besøk av velferdssekretæren? Så er det bare å si fra.

Jeg kan fortsatt reise rundt i fylket på hjemmebesøk. Der det er døve på aldershjem også.

Jeg vil bare minne dere på det. Også mulig for meg å ta med 1 eller 2 andre døve venner på besøket. Dere trenger ikke å være medlemmer i Døveforeningen for å få besøk.

**Teater Manu kommer til
Spjelkavik barneskole
24. oktober
og viser
"Den standhaftige tinnsoldat"
Forestillingen begynner kl. 12.00**

Fin sommertreff for de med kombinert hørsels- og synshemming

I tiden fra 26. juni til 1. juli deltok jeg sammen med over 100 deltakere, av de er det ca 45 med kombinert hørsels- og synshemmede/døvblind og resten er ektefelle/samboere, tolkene og andre.

Stedet var i Bøverdalen på Elveseter Hotell, ikke langt fra Lom. Et spennende sted med historie for flere hundre år siden. Familien Elveseter overtok og begynte med hoteldriften i slutten av 1800 tallet og fram til nå.

På 1.dagen var det innkvartering og bli kjent med stedet. Senere m lunsj og middag.

På 2. dagen etter frokosten fikk vi servert historien om Elveseter og gikk rundt stedet. Der ved hotellet finnes det Sagasøylen som ble satt opp for 13 år siden. Les gjerne om Elveseter hotell og om Sagasøylen osv på www.elveseter.no. Ellers resten av dagen var vi på likemannskurs om haptisk kommunikasjon: personen bak(døvetolken eller andre) tegne noe eller bevege /beskrive på ryggen og armene om hva som skjer rundt omkring for de som ikke ser så mye osv. Trine Næss som selv er hørsels- og synshemmed som foreleste om det spennende emnet. Også informerte hun om GPS, et flott hjelpemiddel for svaksynte/blinde som finner veien ved hjelp av GPS apparat. Vi kunne også prøve ut disse utstyret ved å se på det eller ved hjelp av vibrasjoner som viser vei, til høyre eller venstre osv. 2 døvblinde i Oslo har gjennom prosjektet fått prøve ut og forhåpentlig senere kan andre få slike GPS utstyr som et hjelpemiddel.

På 3. dagen var det tid for utflukt til Geiranger. Den dagen var det tåke og regn på fjellet og dermed kunne vi ikke være på Dalsnibba pga tåken. Men vi fikk en flott båttur i fjorden på 1 og halv time. Før båtturen fikk vi en deilig lunsj på Geiranger Hotell. Etter båtturen dro vi tilbake med bussen til Elveseter Hotell.

På 4. dagen var det igjen utflukt og vi kunne velge 3 forskjellige utflukter: Rafting i elva, busstur til Lom med museum besøk eller fjelltur til Galdhøpiggen.

Jeg valgte fjellturen og været kunne ikke være mer perfekt, med blå himmel og sol og varmere temperatur. Vi fikk grundig informasjon av 4 guider som kunne fortelle litt på forhånd om fjellsikkerheten osv før vi dro med buss til Juvasshytta, ca 45 minutter fra hotellet. Der på Juvasshytta kunne vi starte turen opp kl halv 11. Vi gikk på mange steiner før vi gikk på snø. Tok ca 3 ordentlige pauser underveis før vi gikk opp til Galdhøpiggen. På forhånd fikk vi utdelt seler og tau som vi kunne gå over isbreen med. Vi var ca 40 personer hvorav 14 med komb.hørsels- og synshemmede. Vi ble delt opp i 4 grupper. Over isbreen tok det ca 45 minutter. Du verden så flott natur m mange fjell rundt var det en nytelse å se. Vel på toppen 2469 meter høye Galdhøpiggen var det en hytte med det spesielle takkonstruksjoner på og den var stengt pga sesongen ikke var begynt.

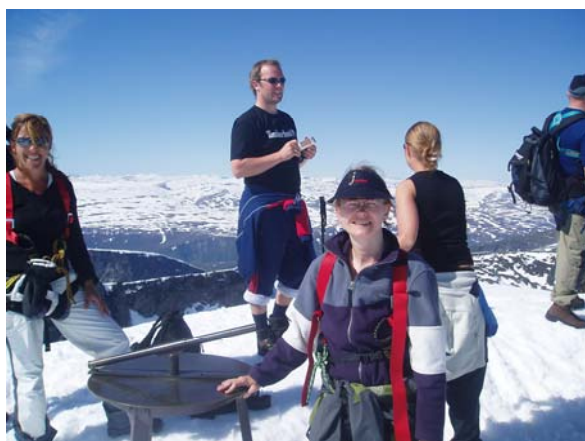
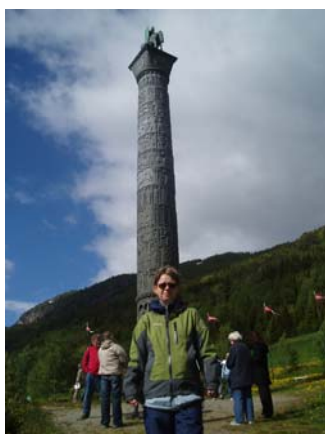
Vi var 10 av 14 brukere som klarte å nå toppen og det var herlig. De resterende 4 var på 2200 meter høy. Og for meg som fikk god hjelp av 2 tolker/ledsagere under hele turen var det flott opplevelse selv om vi tok mange pauser og tungt var det på slutten av turen opp pga bratte bakke og masse steiner og snø opp til toppen.

Tilbaketuren gikk greit og der ventet bussen på oss ved Juvasshytta. Dermed brukte vi god tid på turen på 9 timer tilsammen.

På 5. dagen hadde vi evaluering om kurset osv og slappet av på den fine hagen til hotellet i flott vær. Også hadde vi rebusløp rundt omkring med spørsmål om lukt på krydder og ting som ble brukt i gamle dager osv. Om kvelden hadde vi middag og sosialt samvær med spørsmål konkurranse.

På 6. dagen etter frokost var det tid for hjemreisen. Dermed ble det en fin opplevelse der og å få treffe vennene. Så sommertreff for neste år er ikke avgjort. Det ble diskutert om mange plasser som til Syden, Telemark, Tromsø og Karasjøk osv.

Skrevet av: Kirsti.

TILLITMANNSKONFERANSE på Døvesenteret lørdag 19. november kl. 12.00.

Det legges opp som tidligere år. Styret i Døveforeningen samt tillitsvalgte i alle utvalg møter opp. Det vil komme brev til dere om ikke så lenge.

B

Returadresse: Møre og Romsdal Døveforening, Storevågen 75, 6020 Ålesund

OKTOBER

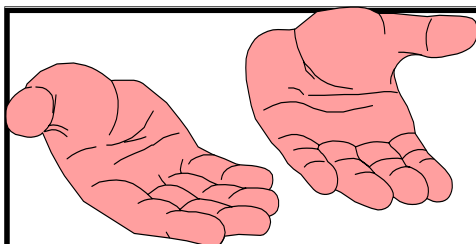
- 4 tir : Tunghørtgruppa har møte på Døvesenteret kl. 19.00
6 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
12 ons : Seniorgruppa kl. 11.00 på Døvesenteret
13 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
14-16 : Døves Kulturdager - Tønsberg
20 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
20 tor : Romsdal Døvblittgruppe har møte kl. 18.00
21 fre : Kinokveld ÅDAK
25 tir : Moldegruppa har møte kl. 18.30
26 ons : Åpen kirke
27 tor : Tombola på Døvesenteret

NOVEMBER

- 1 tir : Tunghørtgruppa har møte på Døvesenteret kl. 19.00
3 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
9 ons : Seniorgruppa kl. 11.00 på Døvesenteret
10 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
17 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
17 tor : Romsdal Døvblittgruppe har møte kl. 18.00
19 lør : Tillitsmannskonferanse på Døvesenteret kl. 12.00
24 tor : Tombola på Døvesenteret
29 tir : Moldegruppa har møte kl. 18.30
30 ons : Åpen kirke

DESEMBER

- 1 tor : Døvesenteret åpen kl. 19.00
3 lør : Barneklubben juleverksted
6 tir : Tunghørtgruppa har møte på Døvesenteret kl. 19.00
10 lør : Julebord
14 ons : Åpen kirke + Seniorgruppa har møte
24 lør : Juleaftensgudstjeneste i Volsdalen kl. 14
28 ons : Julebowling ÅDAK
31 lør : Nyttårsfest på Døvesenteret ?? (se informasjon i bladet)

SERVERINGSLISTE

20. 10	Kirsti F. Lefstad	- Inge Heen
27. 10	Torbjørn Fiskergård	- Truls Hansen
03. 11	Anna Oppigård	- Asbjørn Vestre
10. 11	Inger Anne Krogstad	- Viggo Elvenes
17. 11	Sissel Pedersen	- Tor Inge Gausnes
24. 11	Jorid Fylling	- Svein Børre Hjelme
01. 12	Britt Olausen	- Kjell O. Olsen

Dersom det ikke passer å servere den dagen du er oppsatt med, ta kontakt med noen andre på listen for å bytte dag.